

Ο Ύμνος της Ολυμπιάδας

*Αρχαίο Πνεύμα αθάνατο, αγνέ πατέρα
του ωραίου, του μεγάλου και τ' αληθινού
Κατέβα, φανερώσου κι άστραψε εδώ πέρα
στη δόξα της δικής σου γης και τ' ουρανού*

*Στο δρόμο και στο πάλεμα και στο λιθάρι
Στων ευγενών αγώνων λάμψε την ορμή
Και με το αμάραντο στεφάνωσε κλωνάρι
και σιδερένιο πλάσε και άξιο το κορμί
και σιδερένιο πλάσε και άξιο το κορμί*

*Κάμποι, βουνά και θάλασσες φέγγουνε μαζί σου
σαν ένας λευκοπόρφυρος μέγας ναός
Και τρέχει στο ναό εδώ προσκυνητής σου
Και τρέχει στο ναό εδώ προσκυνητής σου
Αρχαίο Πνεύμα αθάνατο, κάθε λαός, κάθε λαός
Αρχαίο Πνεύμα αθάνατο, κάθε λαός*

Πότε καθιερώθηκε ο Ολυμπιακός Ύμνος, που, ποιοί τον έχουν γράψει;

Ο Ολυμπιακός Ύμνος γράφτηκε το 1889 από τον **Κωστή Παλαμά** και μελοποιήθηκε λίγο αργότερα από τον κορυφαίο Έλληνα συνθέτη της εποχής, τον Κερκυραίο **Σπύρο Σαμάρα**.

Ακούστηκε για πρώτη φορά στην Ολυμπιάδα του 1896, στο Καλλιμάρμαρο Στάδιο. Αξίζει όμως τον κόπο να μείνουμε λίγο στο συνθέτη του.

Ο Σπύρος Σαμάρας, γεννήθηκε το 1861 στην Κέρκυρα. Πρώτος του δάσκαλος στη μουσική υπήρξε ο επίσης Κερκυραίος μουσουργός Σπύρος Ξύνδας. Παρακολούθησε σπουδές στο Ωδείο Αθηνών. Το 1882 πήρε υποτροφία για το Παρίσι και το 1886 αποθεώθηκε στο Μιλάνο με το μελόδραμα «Φλόρα Μιράμπελις». Μαθήτευσε κοντά στους σπουδαίους συνθέτες Μασνέ και Ντελίμπ. Υπήρξε μεγάλος μουσουργός, και μελοποίησε τον Ολυμπιακό ύμνο. Ανήκε στη σχολή του [βερισμού](#), της οποίας θεωρείται από τους πρωτεργάτες, πλάι στους [Λεονκαβάλλο](#), [Μασκάνι](#) και [Πουτσίνι](#). Το συνθετικό έργο του, περιλαμβάνει όπερες, οπερέτες, και κλασσικά τραγούδια. Το 1886 ήρθε στην Αθήνα μόνο και μόνο για να διευθύνει τον Ολυμπιακό Ύμνο που εκτέλεσε ορχήστρα 150 μουσικών, αποτελούμενη από άνδρες της Φιλαρμονικής Φρουράς Αθηνών, της Φρουράς Πατρών, Κεφαλληνίας, Ζακύνθου, Λευκάδας και Λαυρίου. Μια μεγάλη, επίσης, χορωδία {έστειλε} τους στίχους του Παλαμά σ' όλο το στάδιο.

Ας δούμε, όμως, πως περιγράφει ο Τύπος της εποχής τη στιγμή της ανάκρουσης του ύμνου, μόλις ο βασιλέας Γεώργιος κήρυξε την έναρξη των αγώνων:

«Της στιγμής αποκατασταθείσης, αι μουσικαί πάσαι συγκεντρώνονται εις το μέσον της κονίστρας, ενούται δε μετ' αυτών και πολυμελής θίασος εξ εγχόρδων οργάνων και όμιλος πολυάριθμος αιιδών.

Τη διεύθυνσιν πάσας ταύτης της μουσικής συναθροίσεως αναλαμβάνει ο διακεκρμένος Έλλην μουσουργός κ. Σπυρίδων Σαμαράς, εις ον το Συμβούλιον των Ολυμπιακών Αγώνων ανέθηκε την μελοποίησιν του Ύμνου των Ολυμπιακών Αγώνων, ον τη παραγγελία αυτού ανέθηκεν ο εμπνευσμένος ποιητής κ. Κωστής Παλαμάς.

Από τα τόσα στόματα των αιδών και από τας εκατοστύας εκείνας των οργάνων διαχέεται κύμα βαρύηχον αρμονίας και δονείται ο αήρ. Ο ύμνος εκείνος ο ψαλλόμενος εν υπαίθρῳ υπό το αγλαόν φέγγος του ηλίου και επί παρουσία μυριάδων θεατών κατεχομένων υπό ευλαβούς συγκινήσεως έχει το εξόχως αρχαιοπρεπές. Η μουσική σύνθεσις του κ. Σαμαρά κρίνεται γενικώς ως ευτυχέστατη.

Το μέλος ήπιον και ήρεμον εν αρχή εμπνυχούται βαθμηδόν και ανέρχεται εις τόνους ζωηροτέρους, απολήγει δε εις ηχηρότατην έντασιν, εις συναυλίαν φωνών και ήχων θριαμβευτικήν και μεγαλοπρεπή, εμποιούσαν ζωηροτάτην αίσθησιν. Οι αναρίθμητοι ακροαταί ενθουσιώντας καλύπτουσι δια παταγοδών χειροκροτημάτων το τέλος του ύμνου, πάντες δε, πρωτοστατούντος του Βασιλέως, ζητούσι την επανάληψιν αυτού, ήτις και εκτελείται υπό τας αυτάς ενθουσιώδεις ενδείξεις επιδοκimasίας».

Το 1958 ο ύμνος των Σαμάρα / Παλαμά επελέγη από την [ΔΟΕ](#) ως ο επίσημος ύμνος του Ολυμπιακού Κινήματος και από την Ολυμπιάδα του Τόκιο το 1964 ανακρούεται στις τελετές έναρξης και λήξης κάθε Ολυμπιάδας.

Στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί υπάρχουν: η μουσική και οι μουσικοί στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας το 1896:

<http://www.mmb.org.gr/page/default.asp?id=2088&la=1>